

SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

OBEČNÁ ČÁST:

1. Vztah společnosti k osobám se zdravotním postižením či jinou příčinou znevýhodnění – vývoj a reflexe vývoje, současný stav, bariéry, kvalita života těchto osob (pojetí sociologické, zdravotní a psychologické)
2. Speciální pedagogika jako vědní obor, předmět, cíle, postavení v soustavě věd, systém SP, základní terminologie ve SP; proměna SP na přelomu tisíciletí; komprehenzivní speciální pedagogika; inkluzivní pedagogika
3. Historiografie speciální pedagogiky (vývoj speciálně pedagogické myšlení - etapy...), osobnosti speciální pedagogiky – jejich význam pro rozvoj speciálně pedagogického myšlení
4. Historická podmíněnost Sovákova pojetí SP (defekt, defektivita, defektologie, speciálněpedagogické metody, typy vývoje – vývojové vady, socializace); norma, normalita, abnormalita ve speciální pedagogice
5. Komplexní/ucelená rehabilitace (habilitace – rehabilitace, jednotlivé složky, metody, zásady a formy); systém podpory pro osoby se zdravotním postižením poskytované z jednotlivých resortů
6. Socializace osob se speciálními potřebami – vymezení termínu, složky socializačního procesu, socializace ve vývoji dítěte, pohled speciálněpedagogický – sociabilita, integrace, segregace, inkluze
7. Speciálně pedagogické poradenství (poradenství, druhy poradenství, cíl, metody poradenské práce); školská poradenská pracoviště (PPP, SPC) a jejich úloha
8. Speciálněpedagogické diagnostika (definice diagnostiky, diagnózy, druhy diagnostiky, spec. ped. diagnostika – definice, členění, principy, diagnostické metody – klinické a testové), hlavní oblasti speciálně pedagogické diagnostiky
9. Rodina dítěte se speciálními potřebami (rodina, funkce rodiny, reakce rodičů na závažné onemocnění či postižení dítěte, faktory ovlivňující přijetí realistického postoje, výchovné postoje rodičů
10. Legislativní vymezení speciálního vzdělávání dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v kontextu předškolního vzdělávání a přechodu do povinné školní docházky
11. Speciálněpedagogická andragogika – vymezení a pojetí, specifika přístupu k dospělé osobě se spec. potřebami, celoživotní vzdělávání, gerontagogika; zaměstnávání osob s postižením nebo znevýhodněním

12. Systém sociální služeb – legislativa – zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláška č. 505/2006 Sb. v platném znění (druhy služeb, příspěvek na péči, stupně závislosti, smlouva o poskytování sociálních služeb,...); charakteristika základních sociálních služeb; standardy kvality v sociálních službách
13. Zásady komunikace s lidmi s jednotlivými typy zdravotního postižení, základy alternativní a augmentativní komunikace (členění AAK, základní charakteristika jednotlivých systémů AAK)
14. Terapeuticko-formativní přístupy ve speciální pedagogice, jejich vymezení; charakteristika terapeutických metod, užívaných ve speciální pedagogice

SPECIALIZAČNÍ ČÁST:

15. Soudobé pojetí psychopedie, cíle a úkoly. Základní psychopedická terminologie. Mentální postižení, oslabení kognitivního výkonu, sociálně podmíněné mentální postižení, demence, PAS. Specifika osobnosti jedince s mentálním postižením a s PAS
16. Soudobé pojetí surdopedie, cíle a úkoly. Základní surdopedická terminologie, klasifikace. Systém péče o jedince se sluchovým postižením, specifika komunikace s jedinci se sluchovým postižením
17. Soudobé pojetí tyflogedie, cíle a úkoly. Základní tyflogopedická terminologie, klasifikace osob se zrakovým postižením, základní oftalmologická problematika, specifika přístupu k osobám se zrakovým postižením
18. Soudobé pojetí logopedie, cíle a úkoly. Základní logopedická terminologie. 10 okruhů narušení komunikační schopnosti – popis a srovnání s novými klasifikacemi (MKF, MKN, DSM). Organizace logopedické péče v České republice
19. ADHD a poruchy chování a emocí - terminologie, etiologie, definice, klasifikace, symptomatologie, intervence. Specifika práce s žákem s ADHD a projevy problémového chování v podmínkách školy. Projevy problémového chování.
20. Prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních – terminologické vymezení, systém školské prevence, typy rizikového chování, možnosti a meze právní intervence.
21. Sociální znevýhodnění – terminologické vymezení, příčiny a projevy sociálního znevýhodnění ve vzdělávání (dítě, rodina, sociální kontext). Specifika přístupů ve vzdělávání u těchto žáků. Sociální vyloučení a ohrožení sociálním vyloučením.
22. Soudobé pojetí somatopedie, cíle a úkoly. Základní somatopedická terminologie. Klasifikace jednotlivých kategorií omezení hybnosti. Instituce poskytující péči osobám s omezením hybnosti